

PROCEDURY REAGOWANIA NA ZAGROŻENIA I ZDARZENIA KRYZYSOWE

I. Cel, zakres i zasady nadrzędne

Celem jest ochrona życia i zdrowia uczniów, pracowników i osób przebywających w szkole, szybkie uruchomienie pomocy, ograniczenie skutków zdarzenia oraz organizacja wsparcia po kryzysie. Procedury obowiązują pracowników szkoły; uczniom przekazuje się odpowiednie do wieku, uproszczone zasady.

Priorytety: (1) bezpieczeństwo osób, (2) alarmowanie 112, (3) ewakuacja lub bezpieczne schronienie zależnie od sytuacji, (4) pomoc poszkodowanym, gdy jest bezpiecznie, (5) współpraca ze służbami, (6) wsparcie i dokumentacja. Nie podejmować działań, które niepotrzebnie narażają uczniów lub pracowników.

II. Podstawa prawna i materiały odniesienia

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w szczególności art. 68 ust. 1 pkt 6 (zadania dyrektora dotyczące bezpieczeństwa).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, w szczególności art. 6 (obowiązki nauczyciela).
- Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
- Ustawa z 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych – w zakresie właściwym dla współpracy ze służbami.
- MEN: „Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego” (aktualizacja 2019); MSWiA: „Zasady postępowania na wypadek wtargnięcia napastnika na teren placówki oświatowej”.
- MEN/MSWiA: komunikaty z 8.10.2026 i poradniki „Wiedza moją Tarczą” (materiały edukacyjne).

III. Role i odpowiedzialność

- Dyrektor / zastępca: kieruje akcją organizacyjną, zapewnia powiadomienie służb, uruchamia alarm, wyznacza koordynatora, przekazuje informacje rodzicom i organowi prowadzącemu zgodnie z charakterem zdarzenia.
- Każdy pracownik: natychmiast reaguje na rozpoznane zagrożenie, wzywa 112, jeśli sytuacja jest pilna; chroni osoby pozostające pod jego opieką; wykonuje polecenia służb.

- Nauczyciel: odpowiada za podopiecznych, wybiera bezpieczną drogę ucieczki lub schronienie, nie zostawia grupy bez opieki, po ustaniu zagrożenia sprawdza obecność.
- Sekretariat / osoba wyznaczona: wspiera obieg informacji, przygotowuje listy oddziałów i dane kontaktowe; nie publikuje niesprawdzonych wiadomości.
- Psycholog / pedagog: wspiera dzieci i dorosłych, identyfikuje osoby wymagające pilnej pomocy, koordynuje wsparcie po zdarzeniu.

IV. Procedura 1 – wtargnięcie osoby z nożem, bronią lub innym niebezpiecznym narzędziem

1. Niezwłocznie rozpoznaj bezpieczną możliwość oddalenia się od zagrożenia. Nie podchodź do napastnika, nie prowokuj go i nie próbuj odbierać narzędzia.
2. Jeżeli istnieje bezpieczna droga: wyprowadź uczniów poza obszar zagrożenia, pozostaw przedmioty, nie kieruj grupy w stronę napastnika; nie wracaj do budynku.
3. Jeżeli ewakuacja jest niebezpieczna: przejdź do najbliższego bezpiecznego pomieszczenia, zamknij drzwi, jeśli można zabezpiecz wejście, odsuń osoby od drzwi i okien, zachowaj ciszę i wycisz telefony.
4. Z bezpiecznego miejsca zadzwoń pod 112; podaj adres, lokalizację napastnika, rodzaj zagrożenia, liczbę poszkodowanych i swoją lokalizację. Gdy rozmowa jest niebezpieczna, skorzystaj z innego dostępnego bezpiecznego sposobu alarmowania.
5. Nie otwieraj drzwi osobom, których tożsamości nie można bezpiecznie potwierdzić; oczekuj na wyraźne instrukcje Policji.
6. W bezpośrednim kontakcie z napastnikiem unikaj gwałtownych ruchów i eskalacji; zachowaj spokój na tyle, na ile to możliwe. Obrona fizyczna jest wyłącznie ostatecznością przy bezpośrednim zagrożeniu życia i braku możliwości ucieczki lub ukrycia.
7. Po interwencji służb nie przemieszczaj się samowolnie; zgłoś brakujące osoby, urazy i ważne obserwacje. Nie rozpowszechniaj zdjęć ani danych poszkodowanych.

UWAGA: W razie rzeczywistego zagrożenia pierwszeństwo mają polecenia służb i ocena sytuacji na miejscu.

V. Procedura 2 – uczeń posiada nóż / podejrzane niebezpieczne narzędzie

1. Nie bagatelizuj sygnału; spokojnie oddal innych uczniów i unikaj publicznego konfrontowania osoby.
2. Jeżeli uczeń grozi, demonstruje narzędzie lub istnieje ryzyko natychmiastowej przemocy: uruchom procedurę 1 i wezwij 112.
3. Gdy brak bezpośredniego zagrożenia: poinformuj dyrektora; zapewnij nadzór i bezpieczne odseparowanie innych osób, nie podejmując siłowego przeszukania ani odbierania przedmiotu.
4. Dyrektor podejmuje decyzję o zawiadomieniu Policji i rodziców/opiekunów, oceniając okoliczności, wiek ucznia oraz zagrożenie.
5. Udokumentuj zdarzenie rzeczowo; uruchom ocenę potrzeb wsparcia i dalsze działania wychowawcze oraz ochronne.

VI. Procedura 3 – groźby ataku, wpisy w internecie, wiadomości o przemocy

1. Zachowaj treść zgłoszenia i dostępne dowody (np. adres strony, datę, zrzut ekranu), bez dalszego rozpowszechniania.
2. Nie oceniaj samodzielnie groźby jako żartu. Niezwłocznie przekaz ją dyrektorowi; w razie wiarygodnego i pilnego zagrożenia dzwoń 112.
3. Dyrektor konsultuje dalsze działania z Policją, zabezpiecza uczniów i decyduje o organizacji pracy szkoły w granicach swoich kompetencji.
4. Psycholog/pedagog ocenia potrzebę pomocy osobom zagrożonym i uczniowi, którego dotyczy zgłoszenie; bez stygmatyzacji i przesądzania winy.

VII. Procedura 4 – agresywny intruz lub osoba postronna

1. Nie dopuszczaj do kontaktu osoby agresywnej z uczniami; wezwij wsparcie innych pracowników, jeśli jest to bezpieczne.
2. Nie eskaluj konfliktu i nie blokuj fizycznie drogi osoby agresywnej, jeżeli mogłoby to zwiększyć ryzyko.
3. W przypadku gróźb, przemocy lub odmowy opuszczenia terenu połączonej z zagrożeniem: dzwoń 112; odsuń uczniów, zabezpiecz sale.
4. Przekaz Policji opis osoby, miejsce przebywania i zachowanie; po zdarzeniu sporządź notatkę.

VIII. Procedura 5 – podejrzany przedmiot / informacja o ładunku wybuchowym 1. Nie dotykaj, nie przenoś, nie otwieraj i nie manipuluj podejrzanym przedmiotem.

2. Oddal osoby od zagrożonego miejsca; zawiadom 112 i dyrektora.

3. Nie uruchamiaj samowolnie ewakuacji przez strefę zagrożenia; trasę i miejsce zbiórki uzgodnij z właściwymi służbami, uwzględniając dostępne informacje.

4. Postępuj według instrukcji Policji i służb ratunkowych; zabezpiecz informację o zgłoszeniu i czasie zdarzenia.

IX. Procedura 6 – ewakuacja, schronienie i rozliczenie uczniów

1. Osoba odpowiedzialna uruchamia odpowiedni lokalny sygnał lub komunikat; przy zagrożeniu napastnikiem nie zakłada się automatycznie, że zwykła ewakuacja przeciwpożarowa jest bezpieczna.

2. Nauczyciel kieruje grupą wyznaczoną bezpieczną trasą albo organizuje schronienie, gdy wyjście zwiększa ryzyko.

3. Zapewnij pomoc uczniom z niepełnosprawnościami, ograniczeniami ruchowymi i szczególnymi potrzebami.

4. Po dotarciu do bezpiecznego miejsca sprawdź obecność i zgłoś brakujące osoby dyrektorowi oraz służbom.

5. Nie wydawaj uczniów przypadkowym osobom; odbiór odbywa się w wyznaczonym punkcie, po potwierdzeniu uprawnienia i zgodnie z decyzjami służb.

X. Procedura 7 – osoba ranna, pierwsza pomoc

1. Sprawdź, czy udzielanie pomocy nie naraża ratownika i innych osób na bezpośrednie niebezpieczeństwo.

2. Wezwij 112 i wykonuj instrukcje dyspozytora.

3. Jeśli jest bezpiecznie, zastosuj pierwszą pomoc adekwatną do obrażeń i posiadanych umiejętności; przy masywnym krwotoku zastosuj bezpośredni ucisk rany.

4. Zapewnij dostęp zespołom ratownictwa, przekaz informacje o urazach i podjętych działaniach.

5. Powiadom rodziców/opiekunów i przeprowadź dokumentowanie wypadku zgodnie z przepisami BHP, jeśli zdarzenie kwalifikuje się jako wypadek ucznia.

XI. Procedura 8 - zagrożenie atakiem z powietrza

1. Kiedy usłyszysz sygnał alarmowy, a jesteś z uczniami/dziećmi poza budynkiem szkoły (plac zabaw, Miasteczko Ruchu Drogowego, boiska Orlik, ogródek przyszkolny) niezwłocznie wróć do budynku szkoły, który jest punktem schronienia.
2. Wybierz bezpieczne miejsce schronienia (np. wewnętrzny korytarz).
3. Wykonuj polecenia Dyrektora szkoły, stosuj się do alarmów RCB.
4. Po odwołaniu alarmu sprawdź obecność uczniów i zgłoś brakujące osoby Dyrektorowi szkoły.

XII. Procedura 9 – kryzys psychologiczny po zdarzeniu

1. Po zakończeniu bezpośredniego zagrożenia zapewnij bezpieczne miejsce, opiekę dorosłych, wodę i podstawowe informacje o tym, co wiadomo.
2. Nie wymagaj od uczniów relacjonowania drastycznych szczegółów ani udziału w obowiązkowym grupowym odtwarzaniu zdarzenia.
3. Psycholog/pedagog identyfikuje osoby szczególnie narażone (świadkowie, poszkodowani, rodzeństwo, uczniowie z wcześniejszymi trudnościami) i organizuje adekwatne wsparcie.
4. Rodzicom przekaz rzetelny komunikat, objawy możliwych reakcji stresowych i sposoby uzyskania pomocy.
5. W kolejnych dniach monitoruj funkcjonowanie uczniów i pracowników; w razie potrzeby kieruj do specjalistycznej pomocy.

XIII. Procedura 10 – komunikacja i ochrona danych

1. Wyznacz jedną osobę do oficjalnych komunikatów; potwierdzaj informacje ze służbami.
2. Rodzicom przekazuj tylko ustalone fakty, informacje organizacyjne i sposób odbioru dzieci; nie ujawniaj danych ani stanu zdrowia innych osób.
3. Nie udostępniaj nagrań, zdjęć i plotek; nie publikuj lokalizacji osób ukrywających się podczas trwania zagrożenia.
4. Zapewnij kanał komunikacji dla rodziców i pracowników oraz aktualizuj komunikaty po potwierdzeniu nowych faktów.